

УДК 342.7

JEL H11

DOI 10.18524/2413-9998.2024.2(57).324048

О. В. Побережць,

доктор економічних наук, професор,
Одеський національний університет імені І. І. Мечникова,
Французький бульвар, 24/26, Одеса, 65058, Україна.
e-mail: olga-poberezhec@ukr.net
ORCID: 0000-0003-1535-9991

В. В. Обухіна,

здобувач першого (бакалаврського) рівня вищої освіти
спеціальності «Менеджмент»,
Одеський національний університет імені І. І. Мечникова,
Французький бульвар, 24/26, Одеса, 65058, Україна.
e-mail: obukhina.victoria@stud.onu.edu.ua

ЦИФРОВА ТРАНСФОРМАЦІЯ У СФЕРІ ДЕРЖАВНОГО УПРАВЛІННЯ: ТЕОРЕТИЧНІ АСПЕКТИ

У статті розглядається базові аспекти цифрової трансформації у сфері державного управління, яка є ключовим напрямом модернізації урядових структур. Розглянуто наукові підходи щодо поняття цифрової трансформації, визначено базові складові трансформаційних процесів. Представлено основні принципи цифрової трансформації в сучасних умовах. Підкреслюється значення цифрових технологій для покращення ефективності, прозорості та доступності державних послуг. Розглядаються інноваційні рішення, такі як платформа «Дія», яка об'єднує важливі адміністративні сервіси для громадян і бізнесу, а також система «ProZog», що забезпечує прозорість і підзвітність державних закупівель в Україні.

Особливу увагу приділено нормативно-правовій базі, яка створює умови для впровадження цифрових інструментів у державне управління. Проаналізовано вплив цифровізації на взаємодію держави з громадянами та бізнесом, а також перспективи її подальшого розвитку. Визначено ключові проблеми цифрової трансформації. Розглянуто виклики, пов'язані з нерівним доступом до Інтернету, недостатнім рівнем цифрової грамотності населення та потребою у посиленні кібербезпеки.

У статті акцентовано на проблемах забезпечення стабільної цифрової інфраструктури, підвищення компетентності населення у використанні електронних сервісів та адаптації державних інституцій до сучасних технологічних умов. Це дозволяє визначити перспективні напрямки подальшого розвитку цифрового управління в Україні в контексті глобальних викликів та інтеграції до міжнародного цифрового простору.

Ключові слова: цифрова трансформація, державне управління, електронні послуги, інформаційні технології, прозорість, інноваційні технології, кібербезпека.

Вступ. Цифрова трансформація державного управління стала ключовим фактором модернізації сучасних урядових структур. В умовах інформаційного суспільства вона забезпечує ефективність, прозорість та доступність державних послуг, що є особливо важливим для України у контексті євроінтеграційних процесів та глобальних викликів кібербезпеки. Запровадження платформ, таких як «Дія» та «ProZoggo», демонструє позитивні зміни у взаємодії між державою та громадянами, сприяючи підвищенню довіри та якості послуг. Однак існують значні виклики, такі як нерівномірний доступ до Інтернету та недостатній рівень цифрової грамотності населення, які потребують комплексного вирішення.

Огляд літератури. Питання цифрової трансформації у сфері державного управління активно досліджують українські та зарубіжні науковці, а саме: В. Саприкін [1], В. Куйбіда, О. Карпенко [2], О. Череп та ін. [3], Д. Тищенко [4], Н. Корчак, А. Рачинський, Н. Ларіна [5], Ю. Нікітін [6], Ю. Воржакова [7], В. Щербак [8], а також Д. Боннет, А. МакАфі [9] та ін. Важливими аспектами дослідження є роль інноваційних цифрових інструментів у забезпеченні прозорості, запобіганні корупції та підвищенні швидкості надання державних послуг. Проте проблематика цифрової трансформації на державному рівні потребує детального вивчення для формування ефективних стратегій впровадження цифрових технологій у державному секторі.

Мета статті. Дослідження спрямоване на розв'язання основних проблем цифрової трансформації у державному управлінні України, визначення її ключових викликів та перспектив, а також розгляд інноваційних рішень, які забезпечують оптимізацію взаємодії держави з громадянами. Особливу увагу приділено платформам «Дія» та «ProZoggo», як інструментам для підвищення ефективності державних послуг.

Методи дослідження. У процесі дослідження застосовано аналітичний метод для вивчення основних тенденцій цифровізації у сфері державного управління та її впливу на прозорість і доступність послуг. Також використано методи синтезу і порівняння для аналізу підходів до цифровізації у міжнародному контексті. Крім того, застосовано системний підхід для оцінки законодавчої бази та інституційних змін, необхідних для подальшого розвитку цифрових ініціатив.

Результати та обговорення. Сучасні умови функціонування державних інституцій вимагають оптимізації внутрішніх та зовнішніх процесів, які характеризуються динамічністю та певним впливом. Значи-

мо, що термін «цифровізація» вперше з'являється у 1971 році для пояснення концепції «цифровізація суспільства» (Р. Вочел). Другий етап розвитку цифровізації, а також розповсюдження таких понять, як «цифровізація», «діджиталізація», «Digital Economy» і «електронна економіка», розпочався у 1995 році. Даний етап був зумовлений глобальним поширенням Інтернету та мобільного зв'язку. Перші визначення подібних понять були запропоновані канадським професором менеджменту Д. Топскоттом з Університету Торонто та американським вченим Н. Негропonte з Массачусетського технологічного інституту. Термін використовувався для опису переваг нової економіки, що з'явилася завдяки стрімкому розвитку інформаційно-комунікаційних технологій, надаючи поняттю більш чіткого змісту. Третій етап цифровізації розпочався з 2018 року, коли зазначені категорії стали «невід'ємним елементом сучасного життя» [4].

Дослідження питання цифрової трансформації у сфері державного управління включає окремі, але значущі аспекти, які забезпечать глибину та багатогранність даної проблематики.

Серед базових питань, які вимагають детального дослідження та оцінки є суть цифрової трансформації, електронне урядування та відкриті дані, кібербезпека в цифровому уряді, виклики та ризики цифрової трансформації, а також перспективи цифрової трансформації.

На думку авторів, «цифрова трансформація економіки означає створення нових організаційних можливостей, які можуть гарантувати успіх суб'єктів господарювання в еру цифрових технологій. Наслідками цифрової трансформації є підвищення продуктивності праці та ефективності виробничих процесів, покращення якості життя, нові соціальні підйоми та можливості для працевлаштування, збільшення купівельної спроможності населення, соціальна та економічна безпека. З точки зору внеску цифрових технологій у сталий розвиток, цифрові технології дозволяють використовувати людський капітал розумніше. Крім того, це усуває широкий спектр ризиків, які можуть виникнути внаслідок людського фактору, а також заощадити кошти споживання надмірних ресурсів. Зазначимо, що успішна цифрова трансформація економіки можлива лише за рахунок спільних зусиль держави та приватного бізнесу. Цей процес має особливе значення в розвитку країн, економіка яких характеризується дефіцитом інвестицій в цифрові технології, недосконалою правовою та нормативною базою та нерозвине-

ним бізнес середовищем» [5].

Систематизація підходів до визначення категорії «цифрова трансформація» представлено в табл. 1.

Таблиця 1

Поняття «цифрова трансформація» за різними джерелами

Автор	Термін
C. Boue'e, S. Schaibl	Цифрова трансформація – послідовна мережа всіх секторів економіки та адаптація гравців до нових реалій цифрової економіки. Рішення в мережевих системах включають обміни та аналіз даних, розрахунків та оцінку варіантів, а також ініціювання дій та впровадження наслідків
В. С. Куйбіда, О. В. Карпенко, В. В. Наместник	Цифрова трансформація – спричинені використанням цифрових технологій зміни в природі людини, її мисленні, життєдіяльності та управлінні
І. В. Струтинська	Цифрова трансформація – це перехід на цифрові технології, орієнтованість на користувача. Поява нових інструментів взаємодії з клієнтом, таких як чат-боти, термінали самообслуговування або онлайн-кабінети, змінює споживчу поведінку. У широкому розумінні термін «цифрова трансформація» слід трактувати як незворотний процес впровадження цифрових технологій в умовах розкриття ери цифрової економіки для вдосконалення життєдіяльності людини, бізнесу, суспільства і держави загалом
Ю. О. Нікітін	Цифрова трансформація – це процес переходу до нових способів діяльності підприємства шляхом впровадження цифрових технологій та цифрових сервісів, що базується на стратегічному партнерстві всіх зацікавлених сторін та одночасної розробки програмного забезпечення, цифрової трансформації та оцінки рівня цифрової трансформації підприємства.
Д. С. Тищенко	Цифрова трансформація – це інтеграцію цифрових технологій, на засадах цифрового лідерства та цифрової культури, у всі сфери бізнесу, що призводить до фундаментальних змін у формуванні ефективних цифрових екосистем та є базисом цифрової ери майбутнього.
Mary K. Pratt, Jason Sparapani TechTarget	Цифрова трансформація – це впровадження сучасних цифрових технологій в продукти, процеси і стратегії
Експерти компанії Salesforce	Цифрова трансформація – це процес використання цифрових технологій для створення нових або зміни існуючих бізнес-процесів, культури і досвіду клієнтів відповідно до нових вимог бізнесу і ринку. Це переосмислення бізнесу в цифрову епоху - цифрова трансформація

The Enterprisers project	Цифрова трансформація – це інтеграція цифрових технологій в усі сфери бізнесу, які докорінно змінюють те, як працює підприємство і приносять користь клієнтам. Це також культурні зміни, які вимагають постійного оскарження статус-кво, експериментування і влаштування невдач
Hewlett Packard Enterprise	Цифрова трансформація – це процес інтеграції цифрових технологій в усі аспекти бізнесу, що вимагає фундаментальних змін в технологіях, культурі, операціях і створенні цінності

Джерело: складено авторами на основі [2], [6], [7].

«При розгляді цифрової трансформації доцільно розглянути основні принципи даного процесу, до яких належить:

- зміна цілковитої структури підприємства;
- переоснащення з метою автоматизації;
- процес переосмислення моделей управління;
- врахування при цифровій трансформації основних складових підприємства: технології, люд і процеси;
- впровадження сучасних технологій для підвищення ефективності діяльності підприємства;
- зміни моделі та процесу діяльності в організації підприємства;
- стрибок до нових способів організації роботи, від переосмислення взаємовідносин до впровадження цифрових технологій у процес діяльності підприємства» [7].

Важливу роль в розвитку держави відіграє цифрова трансформація державного управління, головним фактором якої є інформація та знання, шляхи доступу до них.

Цифрова трансформація в державному управлінні – це один із ключових напрямів модернізації сучасних урядових структур. Вона передбачає використання інноваційних цифрових технологій для підвищення ефективності надання державних послуг, прозорості процесів управління та покращення взаємодії з громадянами.

В сучасних умовах цифрова трансформація державного управління необхідна для забезпечення швидкої та якісної роботи органів державного управління. Ефективна цифрова трансформація передбачає залучення органів державної влади та місцевого самоврядування, відповідальних за впровадження державної політики в усіх сферах суспільних відносин.

Законодавча база є ключовою передумовою цифрової трансфор-

мації державного управління в Україні, оскільки вона створює правові рамки для впровадження цифрових технологій у діяльність державних органів та надання послуг громадянам. Розглянемо детальніше кілька основних законодавчих актів, які сприяли цифровізації (табл. 2).

Таблиця 2

Основні нормативні документи, які сприяли цифровізації

Нормативний документ	Рік ухвалення	Основний зміст та значення
Закон України «Про електронну ідентифікацію та електронні довірчі послуги»	2017	Регулює використання електронних довірчих послуг, таких як електронний підпис, електронні печатки, часові позначки та засоби електронної ідентифікації. Закон забезпечує правове підґрунтя для застосування електронного підпису в різних сферах життя (державні та комерційні послуги), а також регулює використання електронної ідентифікації для доступу до електронних послуг, зокрема через портал «Дія».
Закон України «Про захист персональних даних»	2010	Забезпечує правову основу для захисту персональних даних громадян, що особливо актуально у процесі цифровізації. Закон регулює збір, зберігання та обробку персональних даних фізичних осіб, забезпечуючи їх конфіденційність і безпеку.
Закон України «Про доступ до публічної інформації»	2011	Забезпечення прозорості та відкритості суб'єктів владних повноважень і створення механізмів реалізації права кожного на доступ до публічної інформації.
Закон України «Про електронні комунікації»	2020	Визначає правові та організаційні основи державної політики у сферах електронних комунікацій та радіочастотного спектра, а також права, обов'язки та відповідальність фізичних і юридичних осіб, які беруть участь у відповідній діяльності або користуються електронними комунікаційними послугами.

Джерело: складено авторами.

Відкриті дані використовуються для різних аналітичних систем, таких як ProZorro — система публічних закупівель, яка робить процес закупівель відкритим і доступним для громадського контролю. Завдяки наявному законодавчому регулюванню було також створено портал data.gov.ua, який став основною платформою для доступу до відкритих державних даних в Україні. Цей портал надає інформацію про бюджети, закупівлі, транспорт, екологічні дані, що дозволяє громадянам та

бізнесу мати доступ до інформації про роботу держави.

Закони створили правову основу для розвитку цифрового державного управління в Україні та мають позитивний вплив на контроль та безпеку фінансових систем України. Ця законодавча база є критично важливою для забезпечення безперебійного функціонування електронних державних послуг та інтеграції України у глобальний цифровий простір.

Одним із ключових напрямків цифрової трансформації державного управління в Україні є розвиток електронних державних послуг. ЦентRALЬНОЮ платформою в цьому процесі є «Дія» — цифровий сервіс, що об'єднує в собі низку важливих послуг для громадян та бізнесу. Завдяки «Дії», громадяни можуть отримувати адміністративні послуги без необхідності фізичної присутності у державних органах. Це включає реєстрацію бізнесу, подачу податкових декларацій, оформлення допомог, подачу заяв на отримання соціальних пільг та багато інших процедур [5].

Ще один з основних елементів цифровізації державного управління — це поступовий перехід від паперових документів до електронного документообігу. Впровадження цифрових документів підвищує швидкість і ефективність обробки інформації, а також зменшує кількість помилок, пов'язаних із людським фактором.

Прикладом успішної реалізації електронного документообігу є система e-Health, яка впроваджує цифровий облік медичних послуг. Ця система дозволяє лікарям та пацієнтам взаємодіяти через електронні медичні картки, електронні рецепти, та облікові записи. Це полегшує моніторинг якості медичних послуг та покращує доступ до медичної інформації. Крім того, електронний документообіг у державному секторі сприяє зменшенню корупційних ризиків та прискорює процеси прийняття рішень.

Цифрові рішення активно використовуються для підвищення прозорості та підзвітності в державному управлінні, особливо в контексті боротьби з корупцією. Один з головних прикладів — система ProZorro, яка є публічною платформою для проведення державних закупівель. Ця система відкриває доступ до всієї інформації про закупівлі для громадян, бізнесу та аналітиків.

Платформа ProZorro робить процес закупівель прозорим, дозволяючи відстежувати всі етапи, від оголошення тендеру до вибору переможця та виконання контракту. Це значно знижує ризики корупції, оскільки усуває закриті тендери і мінімізує людський вплив на процес

вибору постачальників. Завдяки цій системі держава також може оптимізувати свої витрати, забезпечуючи конкуренцію серед постачальників і підвищуючи ефективність використання бюджетних коштів.

Основна мета цифровізації полягає у досягненні цифрової трансформації наявних та створенні нових галузей економіки, а також трансформації сфер життєдіяльності в нові, більш ефективні та сучасні. Такий приріст є можливим лише тоді, коли ідеї, дії, ініціативи та програми, які стосуються цифровізації, будуть інтегровані, зокрема, в національні, регіональні, галузеві стратегії і програми розвитку [1].

Варто зауважити, що цифрова трансформація державного управління в умовах воєнного часу є критично важливою для забезпечення доступу громадян до державних послуг, захисту даних та підтримки безперервності роботи державних установ. Цифрові рішення, як-от платформа «Дія», дозволяють громадянам отримувати документи, подати заявки на допомогу та користуватися іншими послугами онлайн, що особливо актуально для тих, хто змушений переміщуватися через військові дії. Ключовими аспектами є забезпечення кібербезпеки, захист персональних даних, можливість віддаленої роботи для держслужбовців та оперативна комунікація з населенням.

В умовах війни важливу роль відіграють і цифрові платформи для підтримки армії, координації волонтерів та моніторингу гуманітарної ситуації. Всі ці ініціативи допомагають уряду швидко реагувати на виклики, підтримувати оборону та надавати критичну допомогу постраждалим, формуючи фундамент для майбутньої стійкої цифрової економіки [4].

Однією з ключових проблем цифрової трансформації державного управління в Україні є нерівномірний доступ до Інтернету та сучасних технологій. У багатьох сільських та віддалених районах немає стабільного або швидкого доступу до мережі. Виникають бар'єри для громадян у користуванні цифровими послугами, обмежуючи можливості для спрощення бюрократичних процедур і доступу до державних сервісів.

Хоча проблема щодо доступу до Інтернету та сучасних технологій поступово вирішується, багато громадян не володіють достатніми цифровими навичками для користування електронними державними послугами. Особливо це стосується старшого покоління та людей з віддалених регіонів. Цифрова нерівність стає суттєвим викликом для держави, оскільки навіть наявність цифрових сервісів не гарантує їх ефективного використання без базової цифрової грамотності населення.

Держава має запроваджувати освітні програми для населення, особливо для старших людей та осіб з віддалених районів. Це допоможе забезпечити ефективне використання наданих цифрових послуг та знизити цифрову нерівність. Навчальні ініціативи сприятимуть більш активній участі громадян у цифрових реформах та зміцненню їх довіри до держави [8].

Процес цифрової трансформації державного управління супроводжується не лише новими можливостями для покращення ефективності та прозорості, але й певними ризиками, які необхідно враховувати. Нижче представлена таблиця, яка відображає ключові можливості та пов'язані з ними ризики цифрової трансформації в державному управлінні (табл. 3).

Таблиця 3

Можливості та ризики цифрової трансформації державного управління

Можливості	Ризики
Підвищення ефективності державних послуг	Недосконала інфраструктура або застаріле обладнання можуть гальмувати впровадження нових рішень.
Прозорість та боротьба з корупцією	Невідповідність або недосконалість законодавства може створювати умови для нових зловживань.
Доступність та інклюзивність	Цифрова нерівність через відсутність доступу до Інтернету або низький рівень цифрової грамотності населення.
Швидке реагування на зміни	Збільшення залежності від цифрових систем підвищує вразливість до збоїв або кібератак.
Залучення міжнародного досвіду	Неузгодженість міжнародних стандартів та локальних потреб може призвести до неефективності рішень.
Автоматизація процесів	Недоліки кіберзахисту можуть призвести до витоку даних або маніпуляцій з державними системами.

Джерело: складено авторами

Наведена таблиця систематизує баланс між позитивними аспектами цифровізації та потенційними загрозами, які слід враховувати для мінімізації ризиків під час впровадження цифрових технологій у державному управлінні.

Цифровізація є ключовим фактором здорового розвитку інформаційного суспільства та дозволяє підвищити ефективність роботи державного сектору і конкурентоспроможність країни. З метою досягнення ефек-

тивного та інноваційного розвитку країни цифрова трансформація повинна стати ключовим об'єктом стратегій державного управління, що потребує визначення основних перспектив розвитку через:

- системну діджиталізацію державних послуг та управлінських процесів у вигляді переходу до концепції «безпаперової держави» із заміною документів на цифрові; інтеграція державних реєстрів та інформаційних систем для спрощення доступу громадян і бізнесу до послуг; формування сучасного єдиного цифрового середовища для взаємодії між різними інституціями; використання єдиного цифрового ідентифікатора для всіх державних сервісів;

- розвиток публічно-приватного партнерства у сфері цифровізації через спільні проекти держави та бізнесу у сфері електронних послуг, кібербезпеки та інфраструктури зв'язку за допомогою використання моделей GovTech, підтримки малого та середнього бізнесу через цифрові сервіси, спрощення податкових процедур, електронні майданчики для держзакупівель;

- впровадження інноваційних технологій за допомогою штучного інтелекту (AI) для прогнозування суспільних тенденцій, аналізу великих масивів даних та автоматизації рутинних завдань; Інтернету речей для покращення управління міською інфраструктурою (розумне освітлення, перманентна діагностика екологічних показників, "розумний транспорт"); хмарних технологій для зберігання та обробки державних даних із високим рівнем безпеки та гнучкості; блокчейну для забезпечення прозорості державних реєстрів, виборчих процесів та фінансових операцій;

- підвищення рівня цифрової грамотності населення всіх вікових категорій за допомогою масштабних освітніх кампаній для громадян та держслужбовців щодо використання цифрових технологій (інтеграція цифрових навичок у шкільну та університетську освіту).

Поступове запровадження представлених перспективних напрямків, враховуючи наявні ресурси та глобальні виклики сьогодення, забезпечить значний прорив та розвиток цифрової трансформації, у тому числі, у сфері державного управління.

Висновки. Державне управління має зосередитися на зменшенні бар'єрів на шляху до цифровізації сфери публічного адміністрування, корегуванні прогалин ринкових механізмів, підтримці добросовісної конкуренції, залученні інвестицій, розвитку цифрової інфраструктури та цифрової економіки з метою реалізації національних пріоритетів.

Дослідження показало, що цифрова трансформація державного управління є ключовим інструментом для покращення ефективності та прозорості державних послуг, а також для забезпечення інтеграції України в глобальний цифровий простір. Основою цифрової трансформації є впровадження інноваційних технологій, які дозволяють оптимізувати процеси управління, підвищити рівень обслуговування громадян та зменшити корупційні ризики.

Попри позитивні зрушення, впровадження цифрових технологій у державному секторі України стикається з рядом викликів, серед яких – нерівномірний доступ до Інтернету, недостатня цифрова грамотність населення та необхідність удосконалення законодавчої бази. Водночас успішні приклади, а саме: платформа «Дія» та система ProZorro, демонструють значний потенціал цифрової трансформації в напрямку подальшої оптимізації сфери державного управління.

Для забезпечення подальшого розвитку цифрового уряду необхідно посилювати технічну інфраструктуру, забезпечувати рівний доступ до електронних послуг у всіх регіонах та інвестувати в підвищення цифрової компетентності громадян. Завдяки комплексному підходу до цифровізації державних послуг Україна зможе стати більш конкурентоспроможною та забезпечити своїм громадянам сучасне, доступне та прозоре управління.

Список використаної літератури

1. Саприкін В. Оцифровування, цифровізація та цифрова трансформація публічного управління в Україні. Вісник київського національного університету імені Тараса Шевченка. Державне управління. 2024. 19(1), С. 116–121. URL: <https://doi.org/10.17721/2616-9193.2024/19-19/22>.
2. Куйбіда В. С., Карпенко О. В., Наместнік В. В. Цифрове врядування в Україні: базові дефініції понятійно-категоріального апарату. Вісник НАДУ при Президентові України. Серія: Державне управління. 2018. Вип. 1. С. 5–10.
3. Переваги та виклики цифровізації економіки України / О. Череп та ін. Український журнал прикладної економіки та техніки. 2024. Т. 9, № 1. С. 131–135.
4. Тищенко Д. С. Цифрова трансформація як драйвер розвитку економіки. Цифрова економіка та економічна безпека. 2023. № 4(04). С. 38–45. URL: <https://doi.org/10.32782/dees.4-7> (дата звернення: 07.10.2024).
5. Корчак Н., Рачинський А., Ларіна Н. Цифрова трансформація та електронне врядування: наукові підходи дослідження в сфері публічного управління та адміністрування. Public administration aspects. 2023. Т. 11, № 3. С. 43–49. URL: <https://doi.org/10.15421/152334> (дата звернення: 05.10.2024).
6. Нікітін Ю. О., Кульчицький О. І. Цифрова парадигма як основа визначень: цифровий бізнес, цифрове підприємство, цифрова трансформація. Маркетинг і цифрові

технології. 2019. Т. 3, № 4. С. 77–87.

7. Воржакова Ю. П., Хлебінська О. І. Сутність цифрової трансформації з різних позицій підприємців та науковців. Економіка та держава. 2021. № 9. С. 107–111. URL: <https://doi.org/10.32702/2306-6806.2021.9.107> (дата звернення: 07.10.2024).
8. Щербак В. Сучасні тенденції цифрової трансформації державного управління в Україні: правовий аспект. Аспекти публічного управління. 2020. Т. 8, № 1. С. 139–141. URL: <https://doi.org/10.15421/152063> (дата звернення: 07.10.2024).
9. Westerman G., Bonnet D., McAfee A. Leading Digital: Turning Technology into Business Transformation. Boston, USA : Harvard Business Review Press, 2014. 292 p.

Стаття надійшла 11.10.2024 р.

O. V. Poberezhets,

Dr. Sc. (Economics), Professor,
Odesa I. I. Mechnikov National University,
24/26, Frantsuzkyi bulvar, Odesa, 65058, Ukraine.
e-mail: olga-poberezhets@ukr.net
ORCID: 0000-0003-1535-9991

V. V. Obukhina,

Graduate bachelor student in Management,
Odesa I. I. Mechnikov National University,
24/26 Frantsuzkyi bulvar, 65058, Odesa, Ukraine.
e-mail: obukhina.victoria@stud.onu.edu.ua

DIGITAL TRANSFORMATION IN PUBLIC ADMINISTRATION: SOME THEORETICAL ASPECTS

The article considers the basic aspects of digital transformation in the field of public administration, which is a key direction of modernization of government structures. Scientific approaches to the concept of digital transformation are considered, the basic components of transformation processes are identified. The main principles of digital transformation in modern conditions are presented. The importance of digital technologies for improving the efficiency, transparency and accessibility of public services is emphasized. Innovative solutions are considered, such as the "Diya" platform, which combines important administrative services for citizens and businesses, as well as the "ProZorro" system, which ensures transparency and accountability of public procurement in Ukraine.

Particular attention is paid to the regulatory framework that creates conditions for the implementation of digital tools in public administration. The impact of digitalization on the interaction of the state with citizens and business, as well as the prospects for its further development, is analyzed. Key problems of digital transformation are identified. The challenges associated with unequal access to the Internet, insufficient digital literacy of the population and the need to strengthen cybersecurity are considered. Basic issues that require detailed research are identified. The article focuses on the problems of ensuring a stable digital infrastructure, increasing the competence of the population in using electronic services

and adapting state institutions to modern technological conditions. This allows us to identify promising directions for the further development of digital governance in Ukraine in the context of global challenges and integration into the international digital space.

Keywords: digital transformation, public administration, electronic services, information technologies, transparency, innovative technologies, cybersecurity.

References

1. Saprykin, V. (2024). Otsyfrovuvannia, tsyfrovizatsiia ta tsyfrova transformatsiia publichnoho upravlinnia v Ukraini [Digitization, digitalization and digital transformation of public administration in Ukraine]. *Visnyk Kyivskoho natsionalnoho universytetu imeni Tarasa Shevchenka. Serii: Derzhavne upravlinnia*, 19(1), 116–121. <https://doi.org/10.17721/2616-9193.2024/19-19/22>. (in Ukrainian)
2. Kuybida, V. S., Karpenko, O. V., & Namestnik, V. V. (2018). Digital governance in Ukraine: Basic definitions of the conceptual categorial apparatus. *Bulletin of the NAPA under the President of Ukraine. Series Rublic Administration*, (1), 5–10. (in Ukrainian)
3. Cherep, O., Dashko, I., Bexhter, L., & Pidlisnyy, R. (2024). Advantages and challenges of digitalization of the Ukrainian economy. *Ukrainian Journal of Applied Economics and Technology*, 9(1), 131–135. <https://doi.org/10.36887/2415-8453-2024-1-21>. (in Ukrainian)
4. Tyshchenko, D. S. (2023). Tsyfrova transformatsiia yak draiver rozvytku ekonomiky [Digital transformation as economic development driver]. *Digital Economy and Economic Security*, (4(04)), 38–45. <https://doi.org/10.32782/dees.4-7>. (in Ukrainian)
5. Korchak, N., Rachynskiy, A., & Larina, N. (2023). Tsyfrova transformatsiia ta elektronne vriaduvannia: Naukovi pidkhody doslidzhennia v sferi publichnoho upravlinnia ta administruvannia [Digital transformation and electronic governance: Scientific approaches to research in the field of public management and administration]. *Public Administration Aspects*, 11(3), 43–49. <https://doi.org/10.15421/152334>. (in Ukrainian)
6. Nikitin, Yu. O., & Kulchytskyi, O. I. (2019). Tsyfrova paradyhma yak osnova vyznachen: Tsyfrovyi biznes, tsyfrove pidpriemstvo, tsyfrova transformatsiia [Digital paradigm as the basis for definitions: Digital business, digital enterprise, digital transformation]. *Marketing and Digital Technologies*, 3(4), 77–87. <https://doi.org/10.15276/mdt.3.4.2019.7>. (in Ukrainian)
7. Vorzhakova, Yu. P., & Khlebynska, O. I. (2021). Sutnist tsyfrovoi transformatsii z riznykh pozytsii pidpriemstiv ta naukovtsiv [The essence of digital transformation from the position of entrepreneurs and scientists]. *Ekonomika ta derzhava*, (9), 107–111. <https://doi.org/10.32702/2306-6806.2021.9.107>. (in Ukrainian)
8. Shcherbak, V. (2020). Suchasni tendentsii tsyfrovoi transformatsii derzhavnoho upravlinnia v Ukraini: Pravovyi aspekt [Current trends in the digital transformation of public administration in Ukraine: The legal aspect]. *Aspekty publichnoho upravlinnia*, 8(1), 139–141. <https://doi.org/10.15421/152063>. (in Ukrainian)
9. Westerman, G., Bonnet, D., & McAfee, A. (2014). *Leading digital: Turning technology into business transformation*. Harvard Business Review Press.